

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, *İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya* tarafından Anayasanın 98 ve İç Tüzüğü'nün 96. ve 99. Maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Öznur Bartin

Hakkâri Milletvekili

3 Mayıs 2025 tarihinde Hakkâri'nin Yüksekova ilçesine bağlı Gülkavak köyü Següzan mevkiinde meydana gelen elim trafik kazasında, yol yapımında çalışan iki emekçi —Necdet Özşahin ve Levent Safalı— hayatını kaybetmiş, üç emekçi ise ağır yaralanmıştır. Yaşanan bu elim kaza, ne yazık ki Hakkâri'de neredeyse her ay tekrar eden, sistematik hale gelmiş bir can güvenliği krizinin son halkasıdır.

Hakkâri ve ilçelerinde işçilerin ve yurttaşların taşındığı yolların çoğu yıllardır bakım görmemekte, altyapı eksiklikleri giderilmemekte ve bu güzergâhlarda gerekli trafik güvenliği önlemleri alınmamaktadır. Ulaşım politikalarının rant ve proje ihaleleri üzerinden yürütüldüğü bir düzende, yurttaşların ve özellikle de sabahın erken saatlerinde servislere bindirilen işçilerin can güvenliği sistematik olarak göz ardı edilmektedir.

Kazanın meydana geldiği güzergâh, Hakkâri'de sıklıkla kullanılan kırsal bir yol olup; özellikle inşaat, tarım ve kamu projelerinde çalışan mevsimlik işçilerin yoğun biçimde servislerle taşındığı bir hattır. Bu bölgelerde yolların çamurlu, kaygan, dar ve çoğu zaman işaretleme veya aydınlatma olmadan bırakılması, kazaları neredeyse kaçınılmaz hale getirmektedir. Her kazadan sonra dile getirilen "inceleme başlatıldı" açıklamaları ise somut bir önleme dönüşmemekte; sorumlular yargı önüne çıkarılmamakta, denetim mekanizmaları güçlendirilmemektedir.

Karayolları Trafik Kanunu'nun 1. ve 2. maddeleri, karayollarında güvenliğin sağlanması, altyapının standarda uygun hale getirilmesi ve kamu güvenliğinin korunmasını açıkça kamu otoritelerinin yükümlülüğü olarak tanımlar. 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 7. maddesi, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı'nın trafik güvenliği politikalarını uygulamak ve gerekli denetimleri sağlamakla yükümlü olduğunu belirtir. Öte yandan 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu, toplu işçi taşımacılığının güvenli biçimde yürütülmesini işveren kadar kamu otoritelerine de sorumluluk olarak yüklemektedir.

Ancak seçim bölgem olan Hakkâri'de, bu yasal çerçeveler neredeyse tamamen işlevsiz hâle getirilmiş durumdadır. Yolların altyapısı yetersiz, taşıma araçları standart dışı, güzergâhlar ise kontrolsüzdür.

Bu durum, özellikle yoksul mahallelerde yaşayan emekçiler ve taşeron sisteminde güvencesiz çalışan işçiler için “ölümle işe gitmek” anlamına gelmektedir. Devletin anayasal yükümlülüğü olan yaşam hakkının korunması ilkesi, bu tablo karşısında açıkça ihlal edilmektedir.

Hakkâri’de yıllardır süregelen altyapı eksiklikleri, yatırım eşitsizliği, merkezi karar alma süreçlerinden dışlanma ve güvenlikçi önceliklerin yaşam hakkı önüne geçirilmesi; bugün her kazada kendini tekrar eden, insan hayatını yok sayan bir tabloyu beraberinde getirmiştir. Artık bu kazalar “kaza” değil, kamu eliyle süregelen ihmallerin ve duyarsızlığın sonucu olan kurumsal cinayetler hâline gelmiştir.

Bu doğrultuda, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı’nın başta söz konusu güzergâh olmak üzere bölgedeki tüm ulaşım ağlarına ilişkin politika, uygulama ve sorumluluklarını kamuoyuna açık bir biçimde açıklaması; kazaya ilişkin denetim ve soruşturma süreçlerini şeffaf biçimde yürütmesi ve benzeri kazaların tekrar yaşanmaması için gerekli tüm önleyici adımları ivedilikle atmaları hayati önem taşımaktadır.

Bu bağlamda;

1. 3 Mayıs 2025’te Yüksekova’da yaşanan kazaya ilişkin adli veya idari soruşturma başlatılmış mıdır?
2. Kazaya karışan servis aracının ruhsat, sigorta, periyodik muayene, yolcu taşıma izni ve şoförünün mesleki yeterlilik belgeleri var mıdır?
3. Söz konusu araç ve sürücü, geçmişte herhangi bir trafik kazasına ya da denetim ihlaline karışmış mıdır?
4. 2020-2025 yılları arasında Hakkâri genelinde kaç kırsal yol trafik denetimi yapılmıştır? Bu denetimlerin kaç tanesi işçileri taşıyan servis araçlarına yönelik yapılmıştır ve kaç araca ceza uygulanmıştır?
5. Kazanın yaşandığı güzergâh ile ilgili daha önce İl Jandarma Komutanlığı veya Emniyet birimlerince herhangi bir trafik güvenliği uyarısı yapılmış mıdır?
6. Kırsal bölgelerde işçilerin her gün taşındığı riskli yollar için Bakanlığımızın özel bir denetim planı ya da uygulama takvimi var mıdır?
7. Trafik denetim eksikliği nedeniyle meydana gelen kazalara karşı geliştirilen bir il bazlı eylem planı veya kriz müdahale protokolü bulunmakta mıdır?
8. Hakkâri’de trafik kazalarının sık yaşandığı güzergâhlar belirlenmiş midir ve bu güzergâhlarda “siyah nokta” (black spot) uygulaması yapılmış mıdır?
9. Bu riskli bölgelerde hız sınırı, radar, yol işaretlemesi, bariyer veya aydınlatma gibi önleyici tedbirler alınmış mıdır?
10. Bakanlığımızın bu kazadan sonra Hakkâri’ye özgü yeni bir trafik güvenliği paketi hazırlama planı var mıdır?